

af det Administrative og det Legislative, men Hovedpunkterne maae finde deres Afgjørelse ad legislativt Veie, og da navnlig ogsaa en saadan Omvæltning i Universitetets hele Organisation som den, der her er Tale om. Denne Organisation kan gaae vist i mange Henseender være foreløbet og kan derfor vistnok trænge til en Revision, i hvilken da ogsaa dette Spørgsmaal vil finde sin rette Plads, kun at det ikke skal afgjøres særlig for Theologerne, men med Hensyn til hele Examensvæsenet ved Universitetet; men jeg kan dog herved ikke undlade at bemærke, at netop den ærværdige Alder, som vort og alle Europas Universiteter have, medens den paa den ene Side ganske rimeligt kan medføre, at der i deres hele Indretning kan være mange Ting, der ere foreløbende, dog paa den anden Side ogsaa fører med sig en Traditionens Kraft og en Overleveringens Rigdom og Sylde, som man sandelig ikke skal agte ringe. Factum er, at trods de forskellige Forsøg, der ere gjorte paa at skabe noget Nyt paa et nyt Grundlag og udrustet med store Kræfter, har man dog paa ingen Maade kunnet stille Noget op, der kunde fortrænge de gamle Universiteter. Dette siger jeg ikke, fordi jeg jo fuldkommen erkjender, at Tiden nu maa være kommen, hvor Universitetsvæsenet og navnlig ogsaa dets Examensvæsen trænger til en alvorlig Drøftelse, en Drøftelse i Lovgivningsform, der dog kun opstiller, hvilke store alvorlige Principer der skal lægges til Grund, men saa overlader Administrationen at tage Bestemmelse med Hensyn til den hele Detail, de enkelte Fag og overhovedet de mangfoldige Ting, som ikke kunne være tjente med at tages ind under Lovgivningens Myndighed, men paa den anden Side heller ikke heelt eller holdent overlader Ordningen af dette til den enkelte Minister. Dette med Hensyn til den constante Praxis, der nu er i fuldkommen Retraite, og som i intet Tilfælde har omfattet Bestemmelser, der grebe saa dybt ind, som det her vilde blive Tilfældet. — Noget Andet er, at der har været givet en saadan Bevilling paa tidligere Finantslove; men i saa Henseende er det allerede oplyst af den ærede Forslagsstiller, at den ikke er udgaaet fra Regjeringens Initiativ. Dette Initiativ er ble-

vet re클ameret af en Mand, som har taget Initiativet i mange flere Tilfælde end dem, hvori han har gennemført det, og som med stor Oprigtighed selv har udtalt, at han kun har fremsat det for at vise, at det ikke vilde kunne føre til Noget; i alt Fald er denne Bevilling ikke udgaaet fra Regjeringen paa Grund af Overbevielser, som den har foretaget, men den er udgaaet fra det private Initiativ og under Finantslovens Behandling. Den høitærede Kultusminister nævnedes sidst Biskop Monrad — som jeg med Guds Hjælp haaber snart igjen vil være i vor Midte for at forsvare, hvad han har gjort — men det vil ikke være Noget uwitterligt, at hans Opfattelse af Finantsloven og hans Opfattelse navnlig af Folkethingets Finantsudvalgs Stilling og Opgave, i hvilket han var ligesom født Medlem, jeg havde nær sagt, saalænge der har været en Rigsdag her i Danmark, er meget forskjellig fra mange Andres og navnlig fra de fleste af hans politiske Venners, og, hvad enten han nu i Finantsudvalget er gaaet ind paa dette Forslag, saaledes som et æret Medlem for Kjøbenhavn (Bloug) meente med stor Virkning at kunne gjøre gjældende, eller han har ladet sig det paatvinge, saa er det i alt Fald vist nok, at, saaledes som han har taget det, som et Forsøg, er det taget under en meget stærk Reservation. Dernæst er det ogsaa en Kjendsgjerning, at han ikke har udført denne Plan, og at den senere blev opgivet, og derfor mener jeg, at dette Præcedens maa have tabt sin Kraft som saadant; og det vilde navnlig i høieste Grad være ubilligt, om man vilde gjøre Landstinget ansvarligt for, at det ikke itide har bragt dette ud af Finantsloven. Det er jo vel bekjendt, at, om vi end aldrig nogensinde have hørt paa den Maade som for saa Dage siden, at det er en meget betænkelig Sag for Landstinget overhovedet at røre ved Finantsloven, saa er dog den Theori, at man skal røre i den mindst mulige Grad ved samme, saamænd gammel, og jeg troer ogsaa, anerkjendt af selve Landstinget. Men nu kan ganske vist en Bevilling, som er givet en Minister uden at være krævet, og som kun er modtagen under meget stærke Reservationer om at ville anstille nøiagtige Undersøgelser og om, at Mi-